

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2769/2023
18.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Тијана Костић, адвокат из ..., против тужених Института за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“, са седиштем у Београду и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Страхиња Стојковић, адвокат из ..., ради заштите од злостављања на раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 558/23 од 17.03.2023. године, у седници одржаној 18.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиље изјављена против става другог, трећег и четвртог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 558/23 од 17.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 136/15 од 12.10.2022. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилца претрпела злостављање на раду код првотуженог послодавца Института за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ у периоду од новембра 2014. године до 12.05.2015. године и то од стране директорке др ББ, као друготужене, која је тужиљу вређала речима: „Брука сте у кући и ван ње“, понижавала је позивајући је да дође на састанке испред кабинета, а потом је остављајући да чека више сати испред кабинета, омаловажавала рад тужиље пред другим колегама, грубо и агресивно јој се обраћала на састанцима, незаконито је оптерећивала претераним обимом посла, чиме је тужиљи ускраћено право на дневни и недељни одмор, давала јој прекратке рокове за испуњење радних задатака и претила непримереним санкцијама. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се забрани свако даље понашање друготужене ББ, које представља злостављање тужиље на раду. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је обавезан првотужени Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете која се огледа у нарушеном професионалном угледу и здравственом стању (које је последица прекомерног обима посла и прекратких рокова, понижавања, ускраћивања сна и других радњи), исплати износ од 300.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезе првотужени Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете која се огледа у наруженом професионалном угледу и здравственом стању (које

је последица прекомерног обима посла и прекратких рокова, понижавања, ускраћивања сна и других радњи), исплати износ од још 2.700.000,00 динара, преко досуђеног износа од 300.000,00 динара, а до траженог износа од 3.000.000,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезе првотужени Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ да о свом трошку, у дневном листу „Политика“ објави првостепену пресуду. Ставом шестим изреке, обавезан је првотужени Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ да о свом трошку у дневном листу „Политика“ објави увод и изреку првостепене пресуде. Ставом седмим изреке, обавезани су тужени Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ и ББ из ... да тужиљи солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 213.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 558/23 од 17.03.2023. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке који се односи на туженог Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“, у ставу трећем, шестом и делу става седмог изреке који се односи на туженог Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ и жалба туженог Института за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев према туженој ББ да се у односу на тужену ББ утврди да је тужиља претрпела злостављање на раду код туженог послодавца Института за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“, у периоду од новембра 2014. године до 12.05.2015. године и то од стране директорке др ББ, тужене, која је тужиљу вређала речима: „Брука сте у кући и ван ње“, понижавала је позивајући је да дође на састанке испред кабинета, а потом је остављајући да чека испред кабинета по више сати, омаловажавала рад тужиље пред другим колегама, грубо и агресивно јој се обраћала на састанцима, незаконито је оптерећивала претераним обимом посла, чиме је тужиљи ускраћено право на дневни и недељни одмор, давала јој прекратке рокове за испуњење радних задатака и претила непримереним санкцијама. Ставом трећим изреке, преиначено је у преосталом делу решење о трошковима поступка, садржано у ставу седмом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиље да се обавезе тужена ББ да тужиљи, солидарно са туженим Институтом за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ накнади трошкове парничног поступка у износу од 213.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженој на име накнаде трошкова првостепеног поступка исплати 217.125,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а одбијен захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног поступка преко досуђеног износа. Ставом петим изреке, одбачена је жалба тужене ББ изјављена на став трећи и шести изреке првостепене пресуде, као недозвољена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је изјавила благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Чланом 29. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“ бр. 36/10), прописано је да запослени који сматра да је изложен злостављању од стране послодавца са својством физичког лица или одговорног лица у правном лицу може против послодавца да поднесе тужбу пред надлежним судом у року из члана 14. став 2. овог закона (став 1.). Право да поднесе тужбу против послодавца због злостављања на раду или у вези са радом има и запослени који није задовољан исходом поступка

заштите од злостављања код послодавца, у року од 15 дана од дана достављања обавештења, односно одлуке из члана 20. ст. 2. и 3. и члана 23. овог закона (став 2.). Спор из става 1. и 2. овог члана јесте радни спор (став 4.). Ако овим законом нису предвиђена посебна правила, у споровима за остваривање судске заштите због злостављања на раду или у вези са радом сходно се примењују одредбе закона којим се уређује парнични поступак (став 5.).

Из наведених законских одредби произлази да спор о утврђењу злостављања на раду представља радни спор, на који се примењује одредба о дозвољености ревизије из члана 441. ЗПП, јер Законом о спречавању злостављања на раду нису предвиђена посебна правила о дозвољености ревизије.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради утврђења злостављања на раду и накнаде штете поднета је 19.06.2015. године, а побијана вредност предмета спора износи 2.700.000,00 динара.

Имајући у виду да се предмет спора не односи на заснивање, постојање или престанак радног односа, а да је вредност новчаног потраживања не прелази динарску противвредности од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, ревизија није дозвољена.

Приликом оцене дозвољености ревизије, Врховни суд је имао у виду да је побијаном одлуком преиначена првостепена пресуда (у делу којим је одлучено о захтеву за утврђење злостављања на раду), али налази да нема места примени члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП. Наиме, наведена одредба се може применити само када се примењује општи режим допуштености овог правног лека, према вредности предмета спора, односно у случају када се ради о ревизији изјављеној против правноснажне пресуде у којој је побијани део правноснажне пресуде или означена вредност предмета спора испод граничне вредности за дозвољеност ревизије, али не и у споровима у којима је посебним одредбама овог закона (ЗПП) или посебним законом, одређено да ревизија у тој врсти спора није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**